

STÖDMATERIAL FÖR ARBETSPLAN FÖR FRITIDSHEMMET

**FÖR LIKVÄRDIGHET
I KARLSTADS KOMMUN**

POLICY

Uttrycker ett övergripande förhållningssätt. Policyn handlar om principer och inriktningar.

Exempel: Uteserveringspolicy, Livsmedelspolicy.

PLAN

Beskriver vad kommunen vill uppnå inom ett område. Ofta har planen sitt ursprung i koncernens övergripande mål eller annan beslutad politisk inriktning. En plan tar inte ställning till utförande eller metod. Den berättar vad vi ska uppnå. **Exempel:** Skärgårdsplan.

RIKTLINJE

Säkerställer ett korrekt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer kan betraktas som en handbok och kan fungera som ett stöd för hur vi ska agera i den dagliga verksamheten.

Exempel: Riktlinjer för tjänsteresor, Riktlinjer för försörjningsstöd.

HANDLINGSPLAN

Tydliggör på ett konkret sätt hur ett uppdrag ska genomföras. En handlingsplan innehåller åtgärder och ansvarsförhållanden samt eventuell tidsplan och ekonomiska konsekvenser.

Exempel: Handlingsplan för ledar- och medarbetarundersökning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

LÄSANVISNING	5
ARBETSPLAN FÖR FRITIDSHEMMET	5
FRITIDSHEMMET OCH SKOLLAGEN.....	6
FRITIDSHEMMET OCH LÄROPLANEN	6
Del 1	6
Del 2	6
Del 3	7
EN MÅLSTYRD VERKSAMHET.....	7
ALLMÄNNA RÅD FRITIDSHEM.....	7
FRITIDSPEDAGOGIK - VERKSAMHETENS KÄRNA	7
ALLMÄNNA RÅD FRITIDSHEM - LÄRANDE I FRITIDSHEMMET.....	8
ALLMÄNNA RÅD FRITIDSHEM - SAMVERKAN MED HEMMET	8
PÅ FRITIDSHEMMET TRÄNAR VI BARNEN I ATT UTVECKLA FÖLJANDE FÖRMÅGOR	8
SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE	9
LGR 11 ÖVERGRIPANDE MÅL OCH RIKTLINJER	10
NORMER OCH VÄRDEN.....	10
Mål	10
Riktlinjer	10
Allmänna råd Fritidshem.....	10
Så här arbetar vi med normer och värden.....	11
KUNSKAPER.....	12
Mål	12
Riktlinjer	12
Allmänna Råd.....	12
Så här arbetar vi med kunskaper	13
ELEVERNAS ANSVAR OCH INFLYTANDE	14
Mål	14
Riktlinjer	14
Allmänna råd Fritidshem.....	14
Så här arbetar vi med elevernas ansvar och inflytande	15
SKOLA OCH HEM	16
Riktlinjer	16
Allmänna råd Fritidshem.....	16
Så här arbetar vi med skola och hem.....	17
ÖVERGÅNG OCH SAMVERKAN.....	18
Allmänna råd Fritidshem.....	18

Så här arbetar vi med övergång och samverkan	19
SKOLAN OCH OMVÄRLDEN	20
Mål	20
Riktlinjer.....	20
Så här arbetar vi med skolan och omvärlden.....	21
UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	22
ANALYS	22
ANALYS AV FRITIDSHEMMETS ARBETSPLAN	22
ANALYS AV ENHETENS ARBETE FÖR LÄSÅRET	23
Förslag på frågeställningar	23
Förslag på frågeställningar – Allmänna råd Fritidshem	23
DOKUMENTATION AV ENHETENS UTVÄRDERING, ANALYS OCH UTVECKLINGSOMRÅDEN	24
Hur blev det?	24
Avsedda förändringar och utfall	24
.....	25
PLANERING AV FRITIDSHEMSVERKSAMHETEN PÅ VÅRT FRITIDSHEM	25
LÄNKAR	26
Lagar.....	26
Skollagen (SFS 2010:800).....	26
Förordningar.....	26
Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.	26
Förarbete.....	26
Regeringens proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet (s. 404).....	26
Skolverkets allmänna råd	26
Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:39) Fritidshem.....	26
Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	26
Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet. Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2013:8) Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram	26
Stödmaterial	26
Övrigt	26

LÄSANVISNING

Här har vi samlat viktig information om det nationella uppdraget för fritidshemmen. Vi har hämtat dem från skollagen, läroplanen och de Allmänna råden för fritidshemmet. När du som rektor eller fritidspedagog arbetar med din enhets lokala arbetsplan för fritidshemmen, så utgår du från de uppdrag vi hämtat från våra nationella styrdokument. Sådana uppdrag finner du från och med sidan 10. På sidan mitt emot finner du sedan den struktur du kan arbeta med tillsammans med dina kolleger i utformandet av den lokala arbetsplanen. Detta häfte fortsätter sedan på samma sätt, dvs med uppdragen på vänstersidan och mallen att arbeta efter på högersidan. I slutet av häftet finner du också matriser för dokumentation av enhetens utvärdering, analys och utvecklingsområden, samt en matris för planering av fritidshemsverksamheten.

ARBETSPLAN FÖR FRITIDSHEMMET

Skollagen föreskriver att det ska finnas en planering, uppföljning och utveckling av utbildningen på enhetsnivå (4 kap 4 §). Planeringen är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet är att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls (4 kap 5 §). Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras (4 kap 6 §).

Verksamhetens resultat behöver dessutom följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till vad vetenskap och beprövad erfarenhet lyfter fram som betydelsefullt i genomförandet. Även vid planering och prioritering av utvecklingsinsatser är det viktigt att ta hänsyn till aktuell forskning. (s. 11 Systematiskt kvalitetsarbete- för skolväsendet).

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen (1 kap 4 §). Det är den skrivningen som det Allmänna rådet benämner som det så kallade kompensatoriska uppdraget. (Regeringens proposition 2009/10:165 s. 404).

Arbetsplanen visar på vilket sätt fritidshemmet ska arbeta för att nå målen för utbildningen. Den utgår från nationella styrdokument, kommunens strategiska plan, verksamhetsplan för barn- och ungdomsförvaltningen samt enhetens utvärdering och analys av föregående läsår.

FRITIDSHEMMET OCH SKOLLAGEN

Fritidshemmet är en del av skolväsendet och verksamheten regleras i skollagen. Verksamheten omfattas av bestämmelser i kapitel 1–6 i lagen och fritidshemmet regleras särskilt i kapitel 14.11 Fritidshemmets syfte är att komplettera utbildningen i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan och i de särskilda utbildningsformer som skolplikten kan fullgöras i. Fritidshemmet ska enligt skollagen stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Fritidshemmet ska vidare främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

FRITIDSHEMMET OCH LÄROPLANEN

Läroplanen är, vid sidan av skollagen, det viktigaste styrdokumentet för verksamheten i fritidshemmet. Enligt regeringens förordningar om läroplaner ska läroplanen gälla ”i tillämpliga delar” för fritidshemmet. Fritidshem vid specialskolor och sameskolor ska tillämpa specialskolans respektive sameskolans läroplan. För övriga fritidshem gäller grundskolans läroplan.

Del 1

Läroplanens del 1 Värdegrund och uppdrag är en utveckling av och komplettering till skollagens övergripande mål. Dessa övergripande mål finns i kapitel 1 i skollagen och de gäller för hela skolväsendet, och således även för fritidshemmet. I läroplanens första del behandlas Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Saklighet och allsidighet, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, Skolans uppdrag och Varje skolas utveckling. I läroplanens första del framhålls bland annat att skapande arbete och lek är väsentliga delar i det aktiva lärandet. Det finns goda möjligheter att arbeta med dessa områden i fritidshemmet, till exempel genom olika uttrycksformer såsom drama, musik, dans, bild och form. Särskilt under de tidiga skolåren betonas det i läroplanen att leken har en stor betydelse för att eleverna ska tillägna sig kunskaper. I verksamheten ska eleverna få möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. I läroplanen lyfts även fram att en viktig uppgift är att ge överblick och sammanhang. Verksamheten ska vidare stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja till att pröva egna idéer och att lösa problem.

Del 2

Läroplanens del 2 Övergripande mål och riktlinjer behandlar områden som, i de flesta avseenden, är lika relevanta för verksamheten i fritidshemmet som i förskoleklassen och skolan. De syften som skollagen anger för fritidshemmet innebär att avsnitten Normer och värden, Kunskaper, Elevernas ansvar och inflytande, Övergång och samverkan samt Skolan och omvärlden i läroplanens andra del i stor utsträckning också blir tillämpliga för fritidshemmet. Texterna är dock språkligt formulerade med utgångspunkt i skolans verksamhet. Det innebär att personalen i fritidshemmet behöver tillämpa skrivningarna i läroplanen inom ramen för fritidshemmets verksamhet. Det finns även avsnitt i läroplanens andra del som i första hand vänder sig till skolan. Detta gäller främst delar av avsnittet 2.7 Bedömning och betyg som direkt riktar sig till lärare som sätter betyg i skolan. Även i avsnittet 2.8 Rektorns ansvar finns det delar, till exempel om studie och yrkesvägledning, som vänder sig till skolan.

Del 3

Den tredje delen i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet innehåller kursplaner för grundskolans olika ämnen. Kursplanerna bygger på kunskapsmålen i läroplanens andra del (2.2) under rubriken Kunskaper. Kursplanerna riktar sig direkt till grundskolan. I och med att fritidshemmet ska stimulera elevernas lärande kan det dock vara värdefullt för personalen i fritidshemmet att ha en orientering om innehållet i kursplanerna.

EN MÅLSTYRD VERKSAMHET

Det är viktigt att huvudmannen, rektorn och personalen i fritidshemmet är förtrodda med fritidshemmets uppdrag för att kunna arbeta målstyrt. När personalen planerar verksamheten ska de utgå från uppdraget som det formuleras i skollagen och i läroplanen, samt utifrån en inventering av den aktuella elevgruppens behov och intressen. Genom att arbeta på ett sådant sätt finns förutsättningar att bedriva en verksamhet som bygger på ett systematiskt kvalitetsarbete. Detta arbete innebär, i korthet, att systematiskt och kontinuerligt följa upp verksamheten, analysera resultaten, och utifrån det planera och utveckla utbildningen. Det blir samtidigt ett sätt att synliggöra hur verksamhetens resultat förhåller sig till de övergripande målen i läroplanens andra del.

ALLMÄNNA RÅD FRITIDSHEM

Skolverkets allmänna råd för fritidshemmet är rekommendationer om hur huvudmän, rektorer samt personalen i fritidshemmet kan eller bör handla för att uppfylla kraven i bestämmelserna. Allmänna råd syftar till att påverka utvecklingen i en viss riktning och till att främja en enhetlig rättstillämpning. Råden bör alltså följas, om verksamheten inte handlar på ett annat sätt som gör att kraven i bestämmelserna uppfylls.

FRITIDSPEDAGOGIK - VERKSAMHETENS KÄRNA

Att förena god omsorg och pedagogisk verksamhet är en av hörnstenarna i fritidshemmets pedagogik. Det pedagogiska arbetet utgår mer från barns intressen och erfarenheter än från ett i förväg planerat innehåll. Därtill lägger man stor vikt vid deltagande i sociala och meningsfulla sammanhang i syfte att främja barns allsidiga lärande och utveckling.

Fritidspedagogiken bygger på ett grupporienterat arbetssätt där relationer barn emellan och mellan barn och vuxna är viktiga redskap för att stödja och stimulera barn i deras förståelse av omvärlden. Den har ett särskilt fokus på identitetsutveckling och social kompetensutveckling.

Viktiga inslag i fritidspedagogiken är lek och skapande arbete. Det informella lärandet dominerar pedagogiken. Det handlar om att fånga och ta tillvara barns intresse och att skapa situationer i vardagen där barn kan utmanas i sitt lärande.

En väl fungerande fritidspedagogisk verksamhet kompletterar skolans ofta mer inrutade vardag och erbjuder barn möjlighet till att självständigt upptäcka både omvärlden och den egna förmågan. För att fritidspedagogikens visioner ska bli verklighet krävs aktiva fritidspedagoger som ser värdet i det egna uppdraget och vikten av att se och bekräfta varje barn. Det krävs också lokaler anpassade för

ändamålet och en fungerande organisation. På det sättet skiljer sig inte fritidspedagogiken från annan pedagogisk verksamhet. (Fritidshemmet- en samtalsguide om uppdrag, kvalitet och utveckling).

ALLMÄNNA RÅD FRITIDSHEM - LÄRANDE I FRITIDSHEMMET

Personalen i fritidshemmet bör

- inventera vilka behov och intressen eleverna i den aktuella elevgruppen har för att kunna erbjuda dem en meningsfull och varierad verksamhet,
- välja aktiviteter, arbetssätt och arbetsformer som ger eleverna en möjlighet att utvecklas i riktning mot de övergripande målen i läroplanens andra del,
- ge eleverna möjlighet till nya och fördjupade kunskaper och erfarenheter över tid genom att skapa en progression i verksamheten, samt
- utgå från samspelet i gruppen för att utveckla elevernas förmåga att kommunicera samt lyssna till, tolka och förstå andras synpunkter och deras sätt att uttrycka sig.

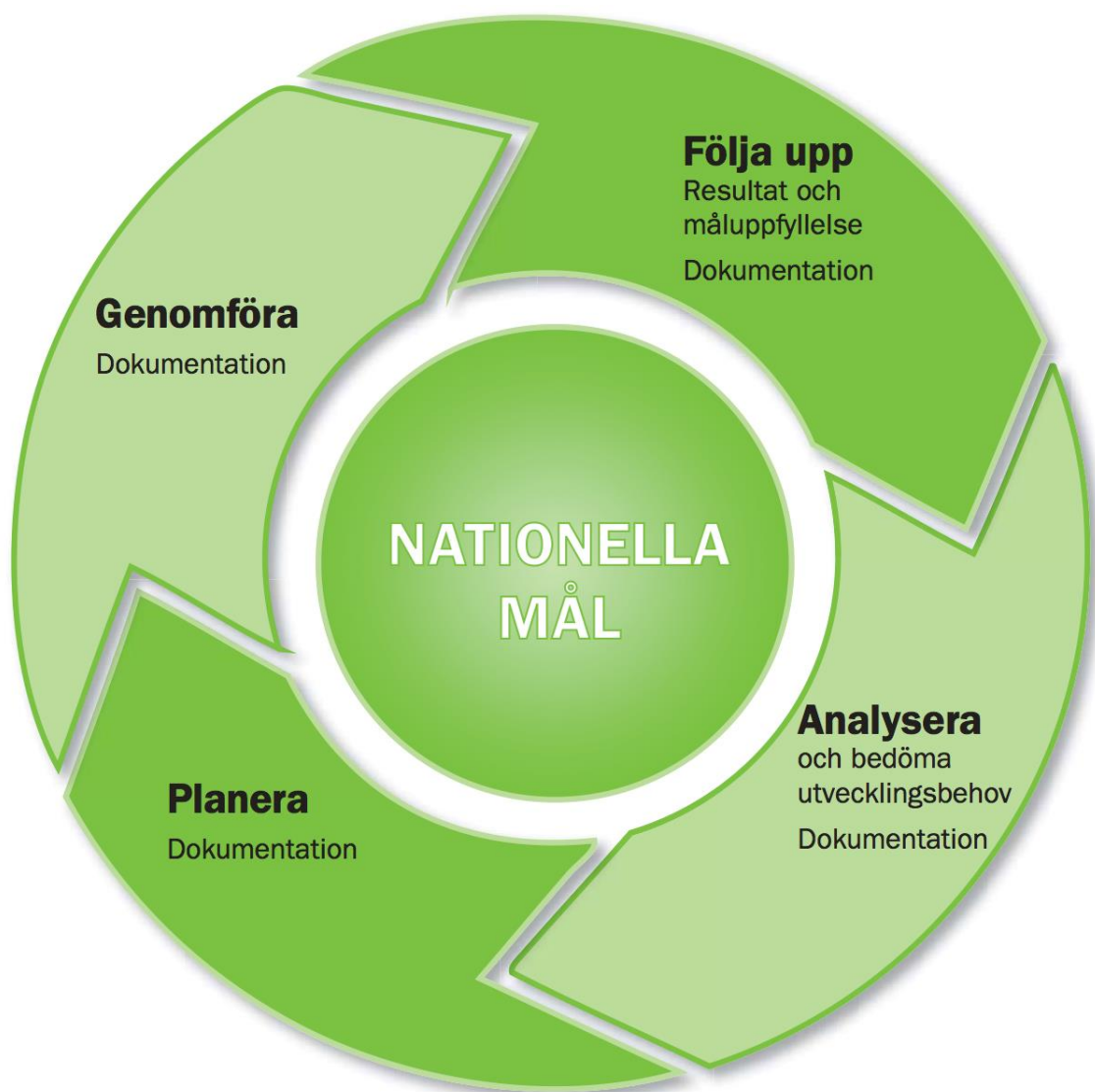
ALLMÄNNA RÅD FRITIDSHEM - SAMVERKAN MED HEMMET

Personalen i fritidshemmet bör

- informera och föra en dialog med elevens vårdnadshavare om hur aktiviteterna i fritidshemmet leder fram till syftet och målen med fritidshemmets verksamhet, och
- erbjuda eleven och elevens vårdnadshavare samtal om elevens trivsel, lärande och utveckling i fritidshemmet, antingen tillsammans med personalen i förskoleklassen eller skolan, eller enskilt i fritidshemmet.

PÅ FRITIDSHEMMET TRÄNAR VI BARNEN I ATT UTVECKLA FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- **Analysförmåga:** beskriver orsaker och konsekvenser. Föreslår lösningar. Förklara och påvisa samband. Se utifrån och växla mellan olika perspektiv. Jämföra likheter och skillnader, för- och nackdelar.
- **Kommunikativ förmåga:** samtala. Diskutera. Motivera. Presentera. Uttrycka egna åsikter och ståndpunkter. Framföra och bemöta argument. Redogöra, formulera, resonera och redovisa.
- **Metakognitiv förmåga:** tolka. Värdera. Ha omdömen om. Reflektera. Lösa problem med anpassning till en viss situation, syfte eller sammanhang. Avgöra rimligheten. Välja mellan olika strategier. Pröva och ompröva.
- **Förmåga att hantera information:** Söka, samla, strukturera/sortera och kritiskt granska information. Skilja mellan fakta och värderingar. Avgöra källors användbarhet och trovärdighet.
- **Begreppslig förmåga:** förstå innebörden av begreppen. Relatera begreppen till varandra. Använda begreppen i olika/nya sammanhang. (Göran Swanelid- Lagg krutet på The Big 5 artikel ur Pedagogiska Magasinet 2011-11-08)

Det ständiga arbetet med att utveckla verksamhetens kvalitet är en cyklisk process som innehåller olika faser. Utgångspunkten för kvalitetsarbetet är att de nationella målen uppfylls, något som måste genomsyra alla faser. För att kunna se om det har skett en utveckling behöver de olika faserna i kvalitetsarbetet dokumenteras. (Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet).

LGR 11 ÖVERGRIPANDE MÅL OCH RIKTLINJER NORMER OCH VÄRDEN

Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Riktlinjer

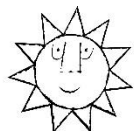
Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Allmänna råd Fritidshem

Alla som arbetar i fritidshemmet bör

- utgå från samspelet i gruppen för att utveckla elevernas förmåga att kommunicera samt lyssna till, tolka och förstå andras synpunkter och deras sätt att uttrycka sig,
- utveckla elevernas sociala kompetens,
- utveckla elevernas förmåga att lösa meningsmotsättningar på ett respektfullt och konstruktivt sätt, samt
- hjälpa eleverna att sätta ord på sina känslor, åsikter och behov.

Så här arbetar vi med normer och värden

1. Nulägesbeskrivning/ kartläggning (<i>var är vi?</i>)	2. Mål (<i>vart ska vi?</i>)
3. Aktiviteter/ metoder (<i>hur gör vi?</i>)	4. Uppföljning (<i>när?</i>)
5. Utvärdering (<i>hur blev det?</i>)	

KUNSKAPER

Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning. Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.

Mål

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola

- kan använda det svenska språket i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt,
- kan kommunicera på engelska i tal och skrift samt ges möjligheter att kommunicera på något ytterligare främmande språk på ett funktionellt sätt,
- kan använda sig av matematiskt tänkande för vidare studier och i vardagslivet,
- kan använda kunskaper från de naturvetenskapliga, tekniska, samhällsvetenskapliga, humanistiska och estetiska kunskapsområdena för vidare studier, i samhällsliv och vardagsliv,
- kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt,
- kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga,
- kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden,
- har fått kunskaper om och insikt i det svenska, nordiska och västerländska kulturarvet samt fått grundläggande kunskaper om de nordiska språken,
- har fått kunskaper om de nationella minoriteternas (judar, romer, urfolket samerna, sverigefinnar och tornedalingar) kultur, språk, religion och historia,
- kan samspela i möten med andra människor utifrån kunskap om likheter och olikheter i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia,
- har fått kunskaper om samhällets lagar och normer, mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar i skolan och i samhället,
- har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling,
- har fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället,
- kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud,
- kan använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande, och
- kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning.

Riktlinjer

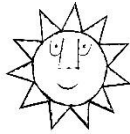
Alla som arbetar i skolan ska

- uppmärksamma och stödja elever i behov av särskilt stöd, och
- samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Allmänna Råd

Alla som arbetar i fritidshemmet bör

- utgå från elevernas behov och intressen i
- den aktuella elevgruppen,
- erbjuda en meningsfull och varierad verksamhet,
- genom olika aktiviteter utmana eleverna samt ge dem möjlighet att fördjupa och utvidga sina kunskaper och erfarenheter,
- samverka för att kapande arbete och lek ses som väsentliga delar i det aktiva lärandet,
- utveckla elevernas samarbets- och kommunikationsförmåga, samt
- utveckla elevernas fantasi och kreativitet.

Så här arbetar vi med kunskaper

1. Nulägesbeskrivning/ kartläggning (<i>var är vi?</i>)	2. Mål (<i>vart ska vi?</i>)
3. Aktiviteter/ metoder (<i>hur gör vi?</i>)	4. Uppföljning (<i>när?</i>)
5. Utvärdering (<i>hur blev det?</i>)	

ELEVERNAS ANSVAR OCH INFLYTANDE

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö,
- successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan, och
- har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Riktlinjer

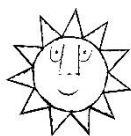
Alla som arbetar i skolan ska

- främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön.

Allmänna råd Fritidshem

Alla som arbetar i fritidshemmet bör

- utgå från elevernas behov och intressen i den aktuella elevgruppen,
- känna till var eleverna befinner sig i sin utveckling och vad de är intresserade av,
- verka för att aktiviteterna på fritidshemmet bidrar till att utmana eleverna samt ge dem möjlighet att fördjupa och utvidga sina kunskaper och erfarenheter,
- lyssna på elevernas önskemål och åsikter så att de upplever att de har inflytande,
- kommunicera med eleverna så att de förstår personalens prioriteringar och ställningstagande, samt
- verka för att elevernas ansvar och inflytande ökar med stigande ålder och mognad.

Så här arbetar vi med elevernas ansvar och inflytande

<p>1. Nulägesbeskrivning/ kartläggning (var är vi?) <i>Vi är i början av Höstterminen. Vi har en F-1 grupp och en år 2-4 grupp. Grupperna gör inte så mycket saker tillsammans.</i></p> <p><i>Vi har örjat komma igång med våra rutiner och veckoschema för fritidshemmet.</i></p> <p><i>De olika grupperna har olika scheman vad de gör under fritidsveckan.</i></p>	<p>2. Mål (vart ska vi?) <i>Arbetsro - aktivt arbeta med</i> <i>Förbättra ljudnivå</i> <i>Kartlägga elevernas trygghet</i> <i>Starta upp fritidsråd och fortsätta med fritidsrå</i></p>
<p>3. Aktiviteter/ metoder (hur gör vi?) <i>Regelbundna fritidsråd</i> <i>Avslappning/massage</i> <i>Pricka av de äldre på ett enklare sätt så att när de kommer till fritids kan de snabbt börja med avslappning/massage</i> <i>Genomföra kartläggning av elevernas trygghet</i> <i>Rullande aktiviteter utgår ifrån elevernas ansvar och inflytande. Lämna förslag och rösta.</i></p>	<p>4. Uppföljning (när?) <i>1/12-2015</i></p>
<p>5. Utvärdering (hur blev det?) <i>Hur mäter vi det vi vill uppnå? Handuppräknning? Enkät?</i></p>	

SKOLA OCH HEM

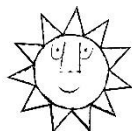
Skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.

Riktlinjer**Alla som arbetar i skolan ska**

- samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet.

Allmänna råd Fritidshem**Alla som arbetar i fritidshemmet bör**

- informera och föra en dialog med elevens vårdnadshavare om hur aktiviteterna i fritidshemmet leder fram till syftet och målen med fritidshemmets verksamhet, samt
- genom ett gott samarbete mellan hemmen och fritidshemmet ge eleverna möjlighet att uppleva kontinuitet i tillvaron.

Så här arbetar vi med skola och hem

1. Nulägesbeskrivning/ kartläggning (<i>var är vi?</i>)	2. Mål (<i>vart ska vi?</i>)
3. Aktiviteter/ metoder (<i>hur gör vi?</i>)	4. Uppföljning (<i>när?</i>)
5. Utvärdering (<i>hur blev det?</i>)	

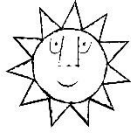
ÖVERGÅNG OCH SAMVERKAN

Samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan samt med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Samarbetet ska utgå från de nationella mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet

Allmänna råd Fritidshem

Alla som arbetar i fritidshemmet bör

- verka för samverkan mellan fritidshemmet, förskoleklassen, skolan och hemmet för att skapa ett helhetsperspektiv kring elevens utveckling, lärande och utbildning, där elevens bästa är i fokus för verksamheten.

Så här arbetar vi med övergång och samverkan

1. Nulägesbeskrivning/ kartläggning (<i>var är vi?</i>)	2. Mål (<i>vart ska vi?</i>)
3. Aktiviteter/ metoder (<i>hur gör vi?</i>)	4. Uppföljning (<i>när?</i>)
5. Utvärdering (<i>hur blev det?</i>)	

SKOLAN OCH OMVÄRLDEN

Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De ska också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt.

Mål

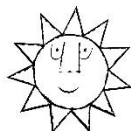
Skolans mål är att varje elev

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden,
- har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö, och
- bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund.

Så här arbetar vi med skolan och omvärlden

1. Nulägesbeskrivning/ kartläggning (<i>var är vi?</i>)	2. Mål (<i>vart ska vi?</i>)
3. Aktiviteter/ metoder (<i>hur gör vi?</i>)	4. Uppföljning (<i>när?</i>)
5. Utvärdering (<i>hur blev det?</i>)	

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Uppföljning och utvärdering är två sammanlänkade delar av kvalitetsarbetet, med delvis olika syften och funktioner. Uppföljning innebär att fortlöpande samla in saklig information om verksamhetens förutsättningar, genomförande och resultat. Den kan innehålla både kvantitativ och kvalitativ information för att skapa underlag för analys och utvecklingsarbete. Uppföljning är en ständigt pågående process i det systematiska kvalitetsarbetet, och är därför ofta ett första steg i en utvärdering. En utvärdering utgår från den kontinuerliga uppföljningen och analysen, men innehåller till skillnad från uppföljningen värderande moment. Utvärderingens analys och bedömning av verksamheternas styrkor och svagheter i relation till de nationella målen är nödvändiga som vägledning för det fortsatta utvecklingsarbetet. Utvärdering sker vanligtvis vid särskilda tillfällen och har karaktären av samlad bedömning utifrån det underlag som framkommit i uppföljningen. (Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet).

ANALYS

Analys innebär att undersöka olika delar av ett underlag och komma fram till ett tydligt resultat som sammanställer delarna till en helhet. Analysens mål är att på ett trovärdigt sätt bedöma kvaliteten i förhållande till de nationella målen, men också att identifiera faktorer som har påverkat måluppfyllelsen och som kan vara utgångspunkt för utvecklingsarbetet. Analysen består av en metodisk del och en innehållslig del, där man exempelvis jämför, tolkar och förklarar hur man följt upp resultaten utifrån läroplanernas målområden, kunskapskrav och riktlinjer. En förutsättning är att det finns sammanställda underlag t.ex. i form av betyg, nationella prov, intervjuer, enkäter, observationer, diagnoser, skriftliga omdömen och andra beskrivningar av arbets- och lärprocesser. En analys som utgår från verksamhetens systematiska uppföljning och från forskning, kan bidra till mer kvalificerade förklaringar till varför måluppfyllelsen ser ut som den gör. På så sätt kan det praktiska utvecklingsarbetet få en starkare grund att stå på. (Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet)

ANALYS AV FRITIDSHEMMETS ARBETSPLAN

Analys innebär att undersöka olika delar av ett underlag och komma fram till ett tydligt resultat som sammanställer delarna till en helhet. Analysens mål är att på ett trovärdigt sätt bedöma kvaliteten i förhållande till de nationella målen, men också att identifiera faktorer som har påverkat måluppfyllelsen och som kan vara utgångspunkt för utvecklingsarbetet. Analysen består av en metodisk del och en innehållslig del, där man exempelvis jämför, tolkar och förklarar hur man följt upp resultaten utifrån läroplanernas målområden, kunskapskrav och riktlinjer.

En förutsättning är att det finns sammanställda underlag t.ex. i form av intervjuer, enkäter, observationer, och andra beskrivningar av arbets- och lärprocesser. En analys som utgår från verksamhetens systematiska uppföljning och från forskning, kan bidra till mer kvalificerade förklaringar till varför måluppfyllelsen ser ut som den gör. På så sätt kan det praktiska utvecklingsarbetet få en starkare grund att stå på. (Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet).

ANALYS AV ENHETENS ARBETE FÖR LÄSÅRET

Förslag på frågeställningar

- Vilken betydelse har olika arbetsformer och arbetssätt för måluppfyllelsen?
- Vilken betydelse har de personella och materiella resurserna eller barn- och elevgruppernas sammansättning?
- Hur påverkar personalens kompetens, värderingar, förhållningssätt och arbetssätt elevernas utveckling och lärande eller elevernas möjligheter att nå de nationella målen?
- Har personalen tillräckligt med kompetens för sitt uppdrag? Alternativ frågeställning: Behövs kompetensutveckling inom något område?

Förslag på frågeställningar – Allmänna råd Fritidshem

Hur kan man se eller veta att fritidshemmet bidrar till att:

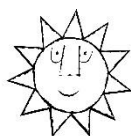
- Eleverna kan lösa problem?
- Lära tillsammans med andra?
- Utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former?

DOKUMENTATION AV ENHETENS UTVÄRDERING, ANALYS OCH UTVECKLINGSOMRÅDEN

Ni kan själva förlänga/förändra tidsserien.

Hur blev det?	Vid start	Efter en halv termin		Efter en termin	
Avsedda förändringar och utfall	Vilket var vårt identifierade utvecklingsområde och varför valde vi det?	Vilka förändringar ser vi och vad hade vi förväntat oss?	Vilka förändringar vill vi göra nu och varför?	Vilka förändringar ser vi och vad hade vi förväntat oss?	Vilka förändringar vill vi göra nu och varför?
Barns och elevers lärande och engagemang/motivation					
Undervisningspraktik					
Organisation och rutiner					

(Kvalitetsarbete i praktiken s. 20)

KARLSTADS KOMMUN

PLANERING AV FRITIDSHEMSVERKSAMHETEN PÅ:

Den här planeringen gäller för:

Planeringen gäller under perioden:

Ansvarig för planering, uppföljning och utvärdering är:

Nuläges- beskrivning (var är vi?)	Mål som eleven ska arbeta mot (vart ska vi?)	Aktiviteter/ metoder (hur gör vi?)	Uppföljning av målen (när?)	Utvärdering av målen (hur gick det?)

LÄNKAR

Lagar

Skollagen (SFS 2010:800).

Förordningar

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

Förarbete

Regeringens proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet (s. 404)

Skolverkets allmänna råd

Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:39) Fritidshem

Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet.

Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2013:8) Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Stödmaterial

Fritidshemmet- en samtalsguide om uppdrag, kvalitet och utveckling

Kvalitetsarbete i praktiken

Övrigt

BRUK

Barnkonsekvensanalys

Tillgänglighetsverktyget

Elevhälsoplan

Årlig plan mot diskriminering och kränkade behandling

Göran Swanelid- Lagg krutet på The Big 5 artikel ur Pedagogiska Magasinet 2011-11-08

KARLSTADS KOMMUN

Karlstads kommun, 651 84 Karlstad
Tel: 054-540 00 00 E-post: karlstadskommun@karlstad.se Webbplats: karlstad.se